

Bruxelles, 4 mai 2023
(OR. en)

9015/23

DEVGEN 82
ACP 29
RELEX 547
SUSTDEV 70

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	4 mai 2023
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	8123/23
Subiect:	Corupția ca obstacol în calea dezvoltării - Concluziile Consiliului (4 mai 2023)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind corupția ca obstacol în calea dezvoltării, adoptate de Consiliu în cadrul celei de a 3946-a reuniuni a sale, desfășurată la 4 mai 2023.

Corupția ca obstacol în calea dezvoltării**Concluziile Consiliului**

1. Corupția este o problemă socială, politică, de securitate și economică persistentă și complexă, care afectează toate țările și regiunile lumii, inclusiv Europa. Se estimează că impactul său economic negativ este echivalent cu de nouă ori volumul asistenței oficiale pentru dezvoltare la nivel mondial. Corupția erodează democrația, încrederea în instituții, statul de drept, precum și concretizarea și exercitarea drepturilor omului. Acaparează statele, subminează legitimitatea statului, colectarea impozitelor și furnizarea serviciilor publice și denaturează piețe funcționale, subminând astfel în mod semnificativ toate domeniile dezvoltării umane, economice și sociale durabile. Corupția este un obstacol esențial în calea eradicării sărăciei, deoarece efectele ei afectează cel mai tare persoanele sărace și persoanele și grupurile aflate în situațiile cele mai vulnerabile. Ea exacerbează inegalitățile și afectează în mod disproporționat femeile, fetele și persoanele cu handicap. În plus, corupția susține existența criminalității organizate și are un impact negativ asupra securității și a stabilității la toate nivelurile. Din aceste motive, atât Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, în special obiectivul său de dezvoltare durabilă nr. 16, cât și noul Consens european privind dezvoltarea și Instrumentul IVCDICI – Europa globală tratează corupția ca pe un obstacol în calea dezvoltării durabile.
2. Pandemia de COVID-19 a pus presiune asupra resurselor și a reafirmat importanța unei supravegheri eficace a cheltuielilor publice. Războiul de agresiune neprovocat și ilegal al Rusiei împotriva Ucrainei a contribuit la o criză alimentară și energetică mondială. În acest context, Consiliul ia act de urgența tot mai mare a adoptării unei abordări la nivelul întregii administrații în ceea ce privește combaterea corupției, oricând și oriunde se produce, pentru a asigura faptul că sprijinul ajunge la cei care au cea mai mare nevoie de el și că este utilizat în modul cel mai eficient.

3. Consiliul apreciază contribuțiile semnificative ale serviciilor Comisiei și ale SEAE la combaterea corupției prin acțiunea externă a UE. Acestea cuprind, printre altele, asistența acordată prin programe bilaterale și regionale, sprijin pentru îmbunătățirea sistemelor de gestionare a finanțelor publice, dialoguri politice și privind drepturile omului cu țările partenere și Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația 2020-2024. Consiliul reamintește discuțiile în curs privind alte instrumente posibile de combatere a corupției la nivel mondial.
4. Consiliul subliniază că combaterea corupției, promovarea valorilor democratice și a standardelor înalte, precum și asigurarea bunei guvernante și a transparenței fac parte integrantă din cooperarea UE și a statelor membre cu toate țările partenere și constituie principii directe esențiale ale inițiativei „Global Gateway”.
5. Consiliul subliniază că corupția este una dintre cele mai costisitoare bariere netarifare cu care se confruntă comerțul mondial, în special pentru țările cu venituri mici și medii inferioare, și unul dintre principalele obstacole în calea creării unui mediu de afaceri și de investiții favorabil. Comerțul și investițiile private pot consolida stimulentele pentru reducerea corupției prin încurajarea unui sistem comercial deschis, durabil și bazat pe norme și a unor soluții de finanțare inovatoare.
6. Consiliul ia act de faptul că spălarea banilor, evaziunea fiscală și darea și luarea de mită la nivel internațional reprezintă o parte considerabilă a fluxurilor financiare ilicite. Prin urmare, asigurarea unei mai mari transparențe în ceea ce privește proprietatea asupra întreprinderilor, sprijinirea eforturilor de urmărire, înghețare și recuperare a activelor furate și consolidarea regimurilor de combatere a spălării banilor, precum și a transparenței privind beneficiarii reali și a normelor referitoare la incompatibilitățile și conflictele de interese, la activitățile de lobby și la practica „ușilor turnante” sunt elemente importante în lupta împotriva corupției.
7. Având în vedere cele de mai sus, Consiliul subliniază importanța includerii unei perspective anticorupție puternice în toate eforturile de dezvoltare și în sectoare interconectate, cum ar fi sănătatea, educația, ocuparea forței de muncă, securitatea energetică și combaterea schimbărilor climatice. Acest lucru este deosebit de important în gestionarea finanțelor publice și în contexte în care corupția este larg răspândită și identificată drept o constrângere esențială pentru dezvoltarea durabilă, cum ar fi situațiile de conflict și criză, achizițiile, industriile extractive și proiectele de infrastructură la scară largă.

8. Consiliul salută recenta evaluare a sprijinului UE pentru statul de drept și combaterea corupției în țările partenere în perioada 2010-2021, care oferă, la momentul oportun, o bază pentru o abordare „Echipa Europa” mai ambițioasă și mai cuprinzătoare în materie de combatere a corupției. Consiliul ia act în special de recomandările de a elabora un cadru anticorupție unificat și cuprinzător, care să fie integrat în toate sectoarele, și de a îmbunătăți monitorizarea, evaluarea, tragerea la răspundere și învățarea. Consiliul subliniază că integrarea eforturilor de combatere a corupției poate contribui la îmbunătățirea vieții de zi cu zi a cetățenilor, prin asigurarea accesului egal la servicii vitale, prin reducerea inegalităților și prin promovarea unei guvernante responsabile și favorabile incluziunii.
9. În acest sens, Consiliul invită Comisia și Înalțul Reprezentant să adopte o abordare mai strategică și mai integrată la nivelul UE pentru a preveni și a combate corupția văzută ca obstacol în calea eradicării sărăciei și a dezvoltării durabile. Aceasta ar trebui să includă elaborarea și distribuirea rapidă a unor orientări actualizate privind combaterea corupției în acțiunea externă a UE. Convenția ONU împotriva corupției, Convenția OCDE privind combaterea mituirii funcționarilor publici străini în cadrul tranzacțiilor comerciale internaționale, Recomandarea OCDE din 2021 pentru combaterea în continuare a mituirii funcționarilor publici străini în tranzacțiile comerciale internaționale și Recomandarea OCDE din 2016 adresată actorilor din domeniul cooperării pentru dezvoltare privind gestionarea riscului de corupție, precum și alte standarde internaționale și europene ar trebui să servească drept criterii de referință importante în acest demers.
10. Consiliul subliniază că abordarea bazată pe drepturile omului în ceea ce privește dezvoltarea este un instrument important în lupta împotriva corupției, pe care atât UE, cât și statele sale membre sunt hotărâte să o urmărească, în concordanță cu noul Consens european privind dezvoltarea și astfel cum este consfințit în Regulamentul IVCDI – Europa globală. Consiliul reamintește, de asemenea, importanța punerii în aplicare a principiilor cooperării eficace în scopul dezvoltării, care pot contribui la reducerea practicilor de corupție și la consolidarea instituțiilor publice, inclusiv prin expertiza sectorului public, consolidarea capacităților, asistență tehnică și schimb de cunoștințe.

11. Consiliul subliniază că eforturile reînnoite de combatere a corupției ar trebui să se bazeze pe un dialog purtat în condiții de respect reciproc, pe procese decizionale participative, pe drepturile omului și pe egalitatea de gen, axându-se în același timp pe impactul pe termen lung, bazat pe analiza din perspectiva economiei politice a contextelor locale și a principalilor factori determinanți ai corupției. Totodată, Consiliul subliniază necesitatea de a integra lecțiile învățate din abordările anticorupție de succes în toate domeniile parteneriatelor, pe baza dovezilor și a celor mai bune practici, asigurându-se, în același timp, coerența politicilor la toate nivelurile și coordonarea cu strategiile anticorupție ale statelor membre.
12. Consiliul încurajează utilizarea unor tehnologii inovatoare și eficace pentru a consolida transparența și a reduce riscul de corupție. Acest lucru include depunerea de eforturi în direcția transformării digitale, inclusiv prin capacitatea cetățenilor, dezvoltarea unor sisteme externe digitale, independente și autonome pentru avertizorii de integritate, precum și a unor sisteme de e-guvernare și de achiziții publice electronice. Aceste eforturi ar trebui extinse la scară largă, după caz, asigurând în același timp garanții pentru drepturile omului, inclusiv dreptul la viață privată.
13. Consiliul invită serviciile Comisiei, SEAE și statele membre să colaboreze mai strâns în spiritul „Echipa Europa” pentru a promova buna guvernare și a combate corupția ca obstacol în calea dezvoltării, inclusiv prin intermediul inițiativelor „Echipa Europa”, al Global Gateway și al dialogului politic consolidat cu țările partenere. În acest sens, Consiliul salută în special inițiativa la nivel mondial „Echipa Europa pentru democrație”, care pune accentul pe statul de drept și pe responsabilitate.
14. În plus, Consiliul invită serviciile Comisiei, SEAE și statele membre să își intensifice eforturile de combatere a fluxurilor financiare ilicite (FFI), inclusiv a fondurilor obținute prin practici de corupție. Sunt necesare eforturi de combatere a fluxurilor financiare ilicite în țările de origine a acestora, dar și în țările de tranzit și de destinație. În acest sens, Consiliul salută activitatea în curs a Grupului de Acțiune Financiară Internațională în ceea ce privește combaterea corupției, precum și inițiativa „Echipa Europa” privind sprijinirea Africii în efortul de combatere a fluxurilor financiare ilicite și a criminalității organizate.
15. Consiliul invită serviciile Comisiei și SEAE să informeze periodic Consiliul cu privire la progresele înregistrate, asigurându-se că mecanismele de raportare existente surprind măsurile UE care contribuie la reducerea corupției în sens larg.

16. Consiliul subliniază rolul esențial jucat de instituțiile publice, inclusiv instituțiile de audit independente, de organizațiile societății civile, de actorii multilaterali, de apărătorii drepturilor omului, de jurnaliști, de avertizorii de integritate, de mass-media și entitățile din sectorul privat în consolidarea rezilienței societății împotriva corupției și în îndeplinirea obiectivelor de mai sus.
-